

Сумський державний
університет –
провідний вищий
навчальний заклад
України

Єдина Країна
Єдина Страна

Рейтинг за рейтингом свідчать, що СумДУ є одним із лідерів, провідним вищим навчальним закладом України. Цього разу міжнародний рейтинг Round University Ranking, що складається за аналітичною компанією Clarivate Analytics, помістив СумДУ на четверту позицію серед українських вишів і на 671-у серед вишів світу, яких узагалі тисячі. Перші три місця серед українських ВНЗ посіли Київський національний університет імені Тараса Шевченка (534-е місце), Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (574-е місце) та Національний технічний університет України «КПІ» (652-е місце). У цілому результати Round University Ranking 2017 суттєво корелюють з результатами інших міжнародних рейтингів світу. Тож не варто шукати потрібних знань далеко від рідної Сумщини, достатньо стати студентом СумДУ й долучитися до навчального процесу, щоб отримати знання найвищої якості, про що постійно свідчать найпрестижніші світові рейтинги.

Травень 2017 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 5–6 (376–377)

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

НЕПЕРЕСІЧНЕ ДІЙСТВО, або СуМДУ – СУМЧАНАМ!

Фестиваль, присвячений святкуванню Дня науки, ректор СумДУ **Анатолій Васильєв** відкрив такими словами: «Це довгоочікуване традиційне свято, яке дозволить більше дізнатися про наш університет, який займає високі рейтингові

позиції у світовій науковій спільноті. Головний принцип філософії Сумського державного університету – студентоцентризм. Студент – головне, а фестиваль науки допоможе визначитися, самореалізуватися та обрати для себе вірний шлях у житті кожному, хто цього прагне!».

Підтвердженням його слів стало непересічне фестивалне дійство, що зібрало на площі перед Ц-корпусом більше тисячі учасників. Професорсько-викладацький склад і студентство всіх інститутів та факультетів СумДУ продемонстрували широкий спектр наукових розроблень, винаходів, досягнень, а школярі та громадськість міста познайомилися з різноманітним культурно-художнім та спортивним життям одного з провідних університетів України.

Про феєричний перебіг фестивалю можна дізнатися на головному сайті університету sumdu.edu.ua.

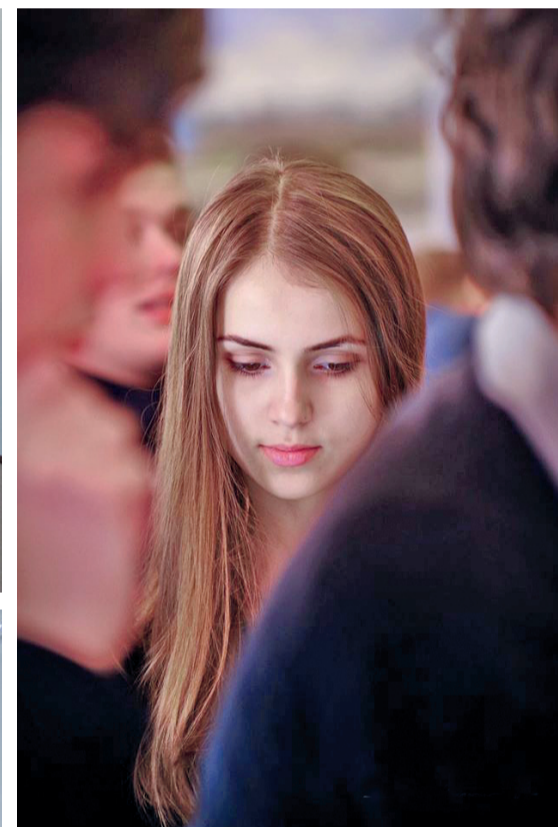
Там же – цікава інформація про урочистості з нагоди Дня науки, що відбулися в обласній філармонії. Під час їх проведення голова Сумської ОДА Микола КЛОЧКО вручив представникам науково-педагогічного колективу СумДУ почесні грамоти та подяки.

У здоровому тілі – здоровий дух – 4 с.

Назустріч майбутньому – 5 с.

Таємниці жіночого обличчя – 8 с.

Турнірне відкриття першокурсників – 4 с.

Форум іноземців – 5 с.

НТСА. Науковий пікнік – 3 с.

■ РЕЙТИНГИ

ПІДСУМКИ ТА НАГОРОДИ

Колишнє завжди нагадує про себе прийдешньому в житті не лише людині, а й університету. В різний спосіб. У квітні нагадало про себе університетівцям наказом ректора СумДУ А. В. Васильєва «Про підсумки рейтингів структурних підрозділів університету за 2016 рік». Ще сім років тому також наказом ректора була затверджена методика визначення місця в означеному вище рейтингу (базовий варіант), саме таким шляхом, за відповідними статистичними даними, й були оцінені потенціал та рівень роботи інститутів, факультетів та кафедр у 2016 році.

Зокрема переможцем серед основних структурних підрозділів визначено **факультет електроніки та інформаційних технологій** (декан проф. С.І. Проценко), друге місце посів **Інститут фінансів, економіки та менеджменту** (директор проф. Т.А. Васильєва), а третє поділили **Медичний інститут** (директор у 2016 р. В. А. Сміянов) і **факультет технічних систем та енергоефективних технологій** (декан доц. О. Г. Гусак). Кожен із їх керівників отримав премію, розмір якої визначено зайнятим місцем, крім того, для розподілу між кафедрами виділено додатковий штат професорсько-викладацького складу, розмір якого також залежить від зайнятого місця.

Враховуючи суттєві досягнення Інституту бізнес-технологій «УАБС» та Інституту права, згаданим наказом премійовано їх директорів проф. І.І. Дьяконову та проф. А.М.Куліша, також виділено для розподілу між кафедрами інститутів додатковий штат професорсько-викладацького складу (1,0 ставки).

Також визначені рейтингові місця на кафедральному рівні за індикатором «Освітньо-кваліфікаційні рівні, диверсифікація форм навчання, контингент осіб, що навчається» та відповідне заохочення призерів. На першому місці спеціальність «Лікувальна справа» («Медицина»), а на другому одразу кілька кафедр (економіки та безпеки адміністрування; управління; фінансів і кредиту), на третьому також кілька кафедр з різних факультетів (адміністративного, господарського права та економічної безпеки; економічної теорії; електроенергетики; комп'ютерних наук; маркетингу та управління інноваційною діяльністю; фінансів, банківської справи та страхування).

У загальному рейтингу затверджено зайняті кафедрами призиви місця та визначено відповідне заохочення. На першому місці дві кафедри – наноелектроніки (завідувач проф. О.Д. Погребняк) та прикладної фізики (проф. І. Ю. Проценко), а на другому одразу три – економічної теорії (О.В. Прокopenко); комп'ютерних наук (А.С. Довбиш); маркетингу та управління інноваційною діяльністю (С. М. Ілляшенко). Третє місце поділили кафедри – адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки (доц. М. М. Бурбику); економіки та бізнес-адміністрування (проф. Л. Г. Мельник); електроніки та комп'ютерної техніки (проф. А.С. Опанасюк); технології машинобудування, верстатів та інструментів (проф. В. О. Залого); управління (проф. О. М. Теліженко).

Крім того, оголошено подяку завідувачам тих кафедр, що зайняли призиви та заохочувальні місця за певними індикаторами діяльності (додатки 2, 3 до наказу) та виділено додатковий штат професорсько-викладацького складу на 2017-2018 навчальний рік у розмірі від 0,1 до 17 ставки на місяць у залежності від зайнятого кафедрою місця.

Відповідні дипломи структурним підрозділам, виданим у наказі ректора, вручено на засіданні Вченої ради СумДУ. Більш детально з наказом та затвердженою методикою визначення рейтингу (версія 010) можна ознайомитися за посиланням <ftp://dokument.localnet/Rating/2016>.

■ ВИКЛАДАЦЬКИЙ КРЕАТИВ

Наука майбутнього розвивається у вишах

Уже другий рік поспіль в СумДУ проходить конкурс педагогічних інновацій, на якому викладачі представляють свої напрацювання з інноваційних методик викладання навчальних дисциплін. Сьогодні – час, коли вчорашній винахід швидко стає застарілим, а науковці зі всього світу знаходяться в постійному пошуку інновацій.

Саме університети є тими платформами, що продукують усе нове й цікаве. А як же інакше, адже саме тут сьогодні навчається молоде покоління, чимало представників якого своєю енергетикою та допитливістю «рухають креатив». Тож і для навчання таких студентів замало лише підручників та стандартних методик викладання. Уже замало навіть використовувати інформаційні технології. Для того, щоб надати молоді якісну вищу освіту, стимулювати їх до нав-

чання «упродовж усього життя», сучасний викладач і сам має бути креативним.

Тому в СумДУ й започаткували конкурс «Педагогічні інновації» серед викладачів-новаторів, для участі в якому цього року від науково-педагогічних працівників та авторських колективів СумДУ подано 84 заявки за шістьма номінаціями. А саме: «Впровадження інноваційних методів навчання в аудиторній роботі», «Інновації в організації самостійної навчальної діяльності студентів», «Інновації в організації студентської наукової діяльності», «Застосування електронних засобів», «Інновації в практично-орієнтованій підготовці студента» та «Інновації в організації додаткових освітніх послуг».

Лауреатами конкурсу стали 35 кращих педагогів із усіх факультетів та інститутів СумДУ. Зокрема в номінації «Впровадження інноваційних методів навчання в аудиторній роботі» **Артем Артюхов** (ТеСЕТ, кафедра «Процеси та обладнання хімічних і нафтопереробних виробництв») представив свою наробку «Рольова гра та «віньєтки» як засіб активізації аудиторної роботи», яка застосовується під час викладання дисципліни «Організація наукової діяльності», практичний блок – у розділі «Академічна доброчесність». Під час «рольової гри» студенти діляться на окремі групи. Їх кількість у кожній групі визначається кількістю ролей у грі, додатково призначається один студент, який виконує роль спостерігача. Заздалегідь учасники гри не знають ролі один одного, не знає ролей і спостерігач. Отримавши роль, студент повинен знайти мотиваційні механізми переконання інших учасників гри, залучити свій емоційний інтелект і побудувати

стратегію поведінки. Спостерігач повинен проаналізувати виконання ролей і поділитися з аудиторією, чи досягнуто мети гри, висловити свої при-

пущення, якщо мети не досягнуто.

При застосуванні «віньєток» у навчальному процесі кожному студенту надається «віньєтка», де описано певну практичну ситуацію. У кожній із них закладена певна «провокація», яка спонукає студента до відповіді, що порушує принципи академічної доброчесності. З іншого боку, навіть не правильна відповідь (з точки зору принципів академічної доброчесності), яка обґрунтована студентом, може стати предметом аналізу з боку викладача. «Невірні», але обґрунтовані відповіді, використовуються викладачем у якості матеріалу соціологічного опитування. Добірка таких матеріалів за певний період дає уявлення про «еволюцію» студентів у академічному середовищі. Оцінювання «віньєток» ведеться не за принципом «правильно-неправильно», а за ступенем обґрунтованості відповіді.

Педагогічна інновація «Творчі роботи та творчі конкурси: синергія взаємодії» **Ярослава Яненка** (кафедра журналістики та філології) спонукає студентів до креативного пошуку потрібних рішень. Автор визначає поняття «творча робота» як вид самостійної роботи студентів, що охоплює певну кількість теоретичного і практичного матеріалу, оскільки для виконання навчального завдання їм необхідно творчо використати вже набуті теоретичні знання та практичні вміння з фахових дисциплін. До речі, цей автор із 2013 року застосовує творчі роботи як вид самостійної роботи студентів, що навчаються за спеціальністю «Реклама і зв'язки з громадськістю». Під поняттям «творчий конкурс» він розуміє захід, метою якого є відбір найкращих студентських робіт за певною темою та визначення переможців. Такими конкурсами є молодіжні фестивалі реклами, конкурси соціальної реклами тощо. Ярослав Яненко є лауреатом конкурсу в номінації «Інновації в організації самостійної навчальної діяльності студентів».

Автори-новатори з кафедри психології, політології та соціокультурних технологій (ІФСК) **Ніна Світайло**, **Олена Купенко**, **Володимир Дементов** та **Ольга Скрипка** отримали перше призове місце в номінації «Інновації в практично-орієнтованій підготовці студентів». Тема їх розробки – «Перший курс навчання – кращий час для знайомства студентів із роботодавцями (на прикладі спеціальності «Соціальна робота»)». Викладачі пропонують студентам поєднувати нав-

чання в університетській аудиторії та практику безпосередньо на робочому місці. Серед етапів технології дуальної освіти є і святкування Дня соціального працівника України, який проводиться за участі перших керівників соціальної сфери Сумщини, і ознайомча практика, під час якої кожен студент має ознайомитися з десятьма різними потенційними місцями роботи, зокрема й у секторі влади, бізнесу, громадському секторі, і розроблення соціального проекту тощо.

Автори наголошують, що розпочата на першому курсі дуальна підготовка студентів продовжується на подальших курсах, що знаходить своє відображення в навчальному плані у вигляді курсових робіт (з волонтерською складовою), виробничої практики, а також у заходах позанавчальної діяльності. До речі, представлена технологія розробляється та впроваджується у партнерстві з Фондом ім. Фрідріха Еберта в Україні.

І це лише кілька педагогічних інновацій, які викладачі СумДУ представили для участі в конкурсі. Серед інших не менш важливими є роботи «Комплексний інвестиційний проект як напрям активізації самостійної практично-орієнтованої підготовки студентів», «Англомовна телепрезентація», «Впровадження технології доповненої реальності у навчальні курси «Нарисна геометрія», «Інженерна графіка», «Комп'ютерна графіка в машинобудуванні», «Доповнена реальність з Unity в інженерній освіті», «Активні форми та методи інтеграції навчальної і науково-дослідної роботи студентів спеціальності «Електронні прилади та пристрої», «Проблемно-орієнтоване навчання з використанням кейс-методу», «Сучасна комбінаторна технологія організації самостійної роботи студентів з біологічної хімії», «Креативні завдання в рамках використання методу проєктів при організації індивідуальної науково-дослідної роботи студентів» тощо.

Важливо не стільки те, хто став переможцем і отримав призи за першість, скільки те, що викладачі СумДУ активно діляться своїми інноваційними підходами до навчального процесу, демонструють суто командні якості, готовність змінюватись і вдосконалюватись, навчати і навчатися, проводити ґрунтовні наукові дослідження, застосовувати ситуаційні вправи та бізнес ігри задля того, щоб студенти ставали активнішими, ерудованішими, цілеспрямованішими. Саме завдяки цьому студенти СумДУ вже котрий рік поспіль є лідерами Всеукраїнських олімпіад та конкурсів наукових робіт.

На фото: диплом Ярославу Яненку вручає завідувач кафедри журналістики та філології, професор Олена Ткаченко.

Надія КОСТЮЧЕНКО,
в.о. декана ФПК,
доцент

ПАМ'ЯТЬ

ІМ'Я ВЧЕНОГО СумДУ НА КАРТІ СУМ

11 травня виповнилося б 80 років Олегу Федоровичу Балацькому, ім'я якого носить Науково-навчальний інститут фінансів, економіки та менеджменту (ФЕМ) СумДУ. У зв'язку з ювілейною датою на будинку, де жив доктор економічних наук, професор О. Ф. Балацький, відкрито меморіальну дошку. Така непересічна подія – привід ще раз озирнутися на спадщину вченого, організатора й педагога.

Як учений він став засновником нового напрямку в економічній науці, який можна назвати теорією оцінки економічного збитку від забруднення (порушення) природного середовища. Залишається дивуватися, як йому вдалося проломити бетон тотальних заборон щодо будь-яких згадок про те, що в радянській країні від забруднення середовища можуть хворіти люди, гинути рослини, руйнуватися будівлі, споруди, машини. Назва теорії Балацького знайшла яскра-

ве відображення у назві його фундаментальної монографії «Економіка чистого повітря».

Ця теорія ним же втілена у практику. За його ініціативи у Радянському Союзі було впроваджено платне природокористування. Відтоді за використання природних ресурсів (землі, води) і забруднення середовища підприємства повинні платити. Впровадженню систе-

ми передував дворічний експеримент, який під керівництвом вченого проводився в Сумах. Сьогодні практично у всіх країнах Європи тією чи іншою мірою діють подібні платежі.

О. Ф. Балацький – блискучий організатор наукової школи сумських економістів, на основі якої підготовлено десятки докторів і сотні кандидатів наук. Під його керівництвом почала роботу перша на Сумщині спеціалізована вчена рада із захисту наукових дисертацій. Його учні започаткували діяльність економічних факультетів в СумДУ, Аграрному університеті, колишній Банківській Академії.

Олег Федорович проявив себе як прекрасний педагог, відмінний лектор,

засновник бригадної системи підготовки фахівців, яка формує навички командної роботи, – системи, яка обігнала час.

У щільному графіку професора О. Ф. Балацького дивним чином знаходилося місце і для безлічі інших справ. Він багато років керував перепідготовкою менеджерів промислових підприємств, був ініціатором екологічних проєктів у Сумській області, що зробили Суми чистим, зеленим містом. А ще – разом із волейбольною командою Сумської філії ХПІ (так тоді називався СумДУ) в якості її тренера вигравав звання чемпіона області та міста.

Віднедавня одна з вулиць обласного центру носить ім'я О. Ф. Балацького.

Леонід МЕЛЬНИК,
професор,
доктор економічних наук,
завідувач кафедри економіки та бізнес-адміністрування

НТСА

ПЛАТФОРМА ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

Функціонування будь-якої сфери сучасного світу неможливо уявити без досягнень науки. Отже, і розвитку університетів. Поряд із освітньою складовою як основного компоненту у системі отримання знань невід'ємною від неї частинною стає наукова діяльність. Ми запитали у голови наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів та молодих вчених СумДУ (НТСА) Дмитра Горбатенка про його шлях у науку та особливості її розвитку як молодіжної в нашому університеті.

що поєднує світ серйозної науки та здорові амбіції, прагнення молодих людей, які прагнуть нею займатися. Це – повноцінна платформа для реалізації молодого науковця, будь-то школяр, студент чи аспірант.

– Які ж існують ідеї щодо подальшого розвитку й удосконалення НТСА?

– Є декілька пріоритетних напрямів нашої діяльності, однак ми не обмежуємо себе –

сучасної наукової економіки, де світові лідери показують, як можна застосувати науку на практиці. По-третє, це підвищення контингенту аспірантури. Головне завдання – показати, що аспірантура є не просто науковим ступенем, а шляхом до європейського та світового рівня досліджень, безліч можливостей для реалізації себе як науковця. Зараз є маса програм академічної мобільності, грантів, науково-дослідних тематик, де молодий науковець, аспірант може розкрити свої здібності, а також перейняти досвід своїх колег з інших країн, використовуючи напрацювання СумДУ.

– Що на сьогодні вдалося вже реалізувати?

– Зокрема розробляється нове положення про діяльність НТСА. Адже зараз потрібно більш конкретизувати свої прагнення, зусилля для досягнення поставлених цілей. Створено робочу групу з розвитку наукових творчих об'єднань, де вирішуються питання їх організації, розвитку, дотримуючись принципу масовості студентської науки та науки високих досягнень. Також створено робочу групу з розвитку стартапівського руху – вже є напрацювання відповідних спеціалістів нашого університету, а зараз переймаємо досвід проведення інноваційних проєктів на кшталт «Sikorsky Challenge» та «Ycombinator». Розглядаємо напрацювання молодих вчених у різних сферах для того, щоб найближчим часом на базі СумДУ сформувати потужний організаційний, фінансовий «pool» можливостей для наших науковців тощо.

Юлія КОВАЛЬ,
аспірант кафедри журналістики та філології

– Зрозумів, що хочу займатися науковою діяльністю ще під час навчання в магістратурі. Навчаючись в аспірантурі, більш серйозно підійшов до питань розвитку саме молодіжної науки в СумДУ. Відтак вирішив спробувати свої сили в управлінні НТСА, маючи вже власні напрацювання та певні задумки щодо його функціонування. А щодо особливостей... Перш за все наука повинна розвиватися динамічно. При постійному накопиченні досвіду, ресурсів, розробок наших учених, менеджерів та всіх зацікавлених і талановитих людей в університеті зростання рівня науки має стати саме таким, тобто динамічним.

– Яка ж роль при цьому наукового товариства, яке ти очолює?

– Істотна. Головні завдання НТСА – продукувати ідеї, формувати власні наукові цінності й ефективно рухатися згідно визначених цілей та планів. Наше товариство – громадський орган, що сформований на добровільних засадах і провадить загальні наукові інтереси. НТСА не просто виконує роль ланки,

завжди відкриті для нового, перспективного, інноваційного. По-перше, у планах на кілька років бачимо організацію діяльності за такими напрямками, як системна робота із залучення до лав НТСА молодих вчених, студентів та аспірантів, а також їх діяльність у наукових творчих об'єднаннях. Тим самим надаємо їм можливість побачити перспективи власного розвитку, зрозуміти, що наука є надзвичайно цікавою сферою, яку можна плідно поєднувати з навчанням, що вона дає змогу підвищити рівень не лише свого життя, а й університету, навіть країни.

По-друге, це розвиток стартапівського руху. На сьогодні він займає досить суттєвий пласт

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

ЗА ПОДІЄЮ ПОДІЯ

Дві події, що відбулися на межі квітня і травня, не лише подарували безцінний досвід своїм учасникам, а й привернули увагу сумчан актуальністю тем та креативністю їх подачі.

Одна з цих подій – II міжнародна студентська конференція «Самоврядування європейського типу», у якій взяли участь студенти з українських вишів, волонтери з Італії, представники самоврядування Білорусії та Німеччини. Задум конференції полягав у можливості розповісти про варіанти реалізації студентських ініціатив у навчальному процесі. Ставку робили на виконання тематичних проєктів. Заняття відбувалися у формі тренінгів з чотирма тренерами: Дмитром Лантушенком (начальник обласного управління молоді та спорту Сумської обласної ради), Ярославом Яненко (кандидат соціологічних наук, доцент кафедри журналістики та філології СумДУ), Ігорем Кобушко (професор кафедри фінансів і кредиту СумДУ) та Мариною Попатенко (директор Центру дозвілля молоді Сумської міської ради). Про те, як реалізувати власну ідею, розповідали представники міністерства молоді та спорту України.

«На основі здобутої інформації, – говорить студентський ректор СумДУ Анастасія Гончарова, – учасники конференції створили проєкти та захистили їх. Окрім того, обговорені теми менеджменту, фінансової стратегії, успішної реалізації як заборони вдалого проєкту».

Друга подія – X всеукраїнський форум студентського самоврядування, на який з'їхалося більше ста представників із 20 областей України. Студенти СумДУ брали в ньому участь і як організатори, і як учасники. У рамках форуму відбулася адаптована СІМуляційна гра. За

словами її автора Костянтина Білика, обмін досвідом є важливою складовою покращення якості роботи студентського самоврядування, адже зазвичай його представники змушені здобувати знання самостійно, роблячи висновки зі своїх помилок. Упродовж гри учасники вчилися тонкощам ефективної взаємодії з адміністрацією.

Тривала СІМуляційна гра 24 (!) години. Учасників поділили на адміністрацію та органи студентського самоврядування. Кожен мав свою роль та своє завдання. «Так грати – дуже круто, але водночас і дуже важко емоційно: обмежений час, купа завдань, вирішуєш одне й одразу з'являється наступне... Зате знаю тепер, що за 24 години можу багато всього зробити, – говорить Катерина Соломенко (Дніпро).

Крім згаданої гри, відбувся «Компот» – виступи 20 спікерів із різних міст України на різні теми. Наприклад, Руслан Рохов (засновник «Школи мерів») говорив про роль студентів у розвитку міста, Інна Сосун (колишній перший заступник міністра освіти і науки України) розглядала проблемні питання освіти, Геннадій Афанасьєв (колишній політичний в'язень) розповідав про ціну активної позиції, а Наталія Судакова (головний редактор «Студвей») ділилася досвідом роботи в інтернет-ресурсі. Також для учасників проведена екскурсія містом на тролейбусі та тренінг від Британської Ради у рамках програми «Active Citizens Ukraine», яка разом із управлінням молоді та спорту Сумської ОДА профінансувала цей форум.

Даша ДАНИЛОВА (ПЛ-61),
Каріна ХАЧАТАР'ЯН (ЖТ-61)

■ **ТУРНІРИ**

ПЕРЕВЕРШЕНІ ОЧІКУВАННЯ

Майже рік пройшов із моменту виголошення клятви першокурсника, що стала прологом до моєї студентської історії. Мабуть, не було – принаймні не пам'ятаю – жодного сірого будня... Дні летіли на емоціях, навчання йшло на позитиві. Ніяких розчарувань, раділа обраній професії. Загорілася бажанням якомога більше пізнати журналістську справу. Виникло бажання – з'явилися можливості.

Збилася з рахунку професійних тренінгів, форумів, майстер-класів, учасником яких ставала впродовж року. Не менше корисних знань здобула на конференціях. Із кожним конкурсом робила крок назустріч мрії. Диплом здавався все ближчим. А надто раділа участі у

Всеукраїнському етапі олімпіади з української мови – величезний досвід, безцінний. Ідеальним завершенням означеного марафону можливостей здобути зна-

ння перед літньою сесією міг стати лише Всеукраїнський турнір юних журналістів. І він таким став.

Долучилася до такого турніру я вперше. Очікувала почути цікаві ґрунтовні доповіді з різних журналістських питань. На першу гру пішла як зразковий студент на лекцію: із зошитом та ручкою, і вийшла, занотувавши «солідний» конспект. Мене відверто здивувала компетентність школярів у сфері діяльності мас-медіа. Сподобався нестандартний підхід до роз'яснення матеріалу. Геніально, як на мене, було говорити про плагіат, одягнувши лікарські хала-

Нагороди переможцям вручає генеральний директор ТК «Тоніс» Олександр Бутко

ти, а блог і влог порівняти з молоком та сироваткою. Запамяталася й оригінальне трактування: «інформаційна гігієна», «хвороба моральності медіа»... Думаю, якби кожен уже практикуючий український журналіст так знав теоретичні засади своєї професії, наші засоби інформації стали б зразковими для всього світу.

Я почула коментарі фахівців, поспілкувалася з деякими командами. Підсвідомо прожила цей турнір не як спостерігач, а як учасник, подумки формуючи відповіді на запитання журі, опонуючи та рецензуючи відповіді доповідачів.

Турнір розкрив багатогранність журналістики. Зрозуміла: бажання знати – тисячі можливостей, а небажання – тисячі причин.

Каріна ХАЧАТАР'ЯН,
(ЖТ-61)

■ **УНІВЕРСИТЕТСЬКА КЛІНІКА**

СПИСОК ПОСЛУГ ШИРШАЄ

– Коли восени минулого року запропонували мені прийняти обов'язки головного лікаря Університетської клініки, то людина із досвідом адміністративної роботи в медичній сфері порадила: «Головне – не порушити дві заповіді: «не вкрадь» і «не нашкодь». Пояснила, що першу можна порушити мимоволі, заплу-

тавшись у юридичних та фінансових тонкощах під час роботи з різного роду документами, а другу – невдалим підбором персоналу та неякісною організацією його роботи, яка пов'язана з найдорожчим, що є в людини, – здоров'ям. Тож і намагаюсь не допускати означених порушень, доводиться неабияк вникати в юридичні та фінансові тонкощі, та й організація медичної допомоги згідно діючих наказів і нормативів є справою не з простих... – так почала відповідати **Ірина Олегівна Моїсеєнко** на запитання нашого кореспондента щодо її ставлення до своєї посади.

Насамперед варто зазначити, що Ірина Олегівна – випускниця Медінституту СумДУ. Встигла попрацювати лікарем у терапевтичному відділенні ЦРБ, асис-

тентом кафедри внутрішньої медицини, закінчити аспірантуру й захистити кандидатську дисертацію. І все

це впродовж п'яти (!) років. Не так і мало, погодьтеся, для молодої, та ще й вродливої жінки. На друге запитання кореспондента щодо причини перенесення Університетської клініки СумДУ з будинку на Басах у теперішнє приміщення відповіла:

– Так це ж очевидно! По-перше, тут значно більша площа, просторніше приміщення. По-друге, після того, як УАБС стала структурною одиницею СумДУ, ма-

теріальну базу колишньої медичної частини академії, що існувала тут раніше, об'єднали з матеріальною базою санаторію-профілакторію, а в результаті – у нас тепер добре оснащена Університетська клініка. Потрете, тепер клініка знаходиться в центрі міста, що дозволить і вже дозволяє реалізувати розроблену керівництвом СумДУ стратегію, яка передбачає створення багатфункціонального медичного закладу, який

буде і базою для проходження практики майбутніми медиками, і діючою клінікою не лише для всіх університетівців та студентів, а й жителів обласного центру і взагалі Сумщини.

– **Дозволить – це не означає, що дозволяє...**

– Аж ніяк, у нашому випадку вже дозволяє. Завдяки різного роду рекламним заходам пацієнтів усе

більшає та більшає. Навіть із районів приїздить. Нещодавно, наприклад, приїздили із Шостки, адже потрапити на консультацію до таких світил медицини, які приймають у нас, просто немає іншої можливості.

– **А можна детальніше, які послуги пропонує клініка і яка їхня вартість?**

– Проводиться прийом представниками професорсько-викладацького складу Медичного інституту СумДУ практично за всіма спеціальностями. У разі потреби проводяться консилиуми. Існує ультразвукова

та функціональна діагностика широкого спектру дії як для дорослих, так і дітей. До речі, щодня ведеться прийом педіатрами. Крім того, проводяться фізіотерапевтичне лікування та гідрокінезотерапія (для останньої є чудовий басейн), а також медична та фізична реабілітація, масаж, послуги денного стаціонару та маніпуляційного кабінету (інфузійна терапія, різноманітні ін'єкції, медикаментозні блокади, голкорекфлексотерапія).

Тепер щодо вартості. Список платних послуг у нашій клініці містить майже 100 позицій, кожна з яких, зрозуміло, має свою ціну, отже, якщо називати всі, то навряд чи вмістить газетна шпальта. Одне можу стверджувати, що навряд чи в Сумах є медичний заклад, де такі послуги надаються дешевше й такої ж якості. Ціни більш ніж привабливі. До того ж, для співробітників та студентів СумДУ вартість послуг ще менша (у середньому на 25 відсотків), що передбачено колективним договором.

– **Так, список послуг і справді солідний. І все ж таки, чи планується його розширення?**

– Безумовно. Постійно працюємо над цим. Незабаром повинна запрацювати амбулаторна хірургія. До речі, вже тепер проводиться лікування в умовах денного стаціонару. На черзі також стоматологічний кабінет. Готуємо документацію для отримання дозволу на проведення профілактичних оглядів. Розвиваємо ідею створення центру спортивної медицини. На підході й відкриття регістратури. А поки що більш детально зі списком послуг та цінами можна ознайомитися на сайті нашої клініки <http://clinic.health.sumdu.edu.ua> або за телефоном для запису на прийом – **099 363 01 71, 097 645 69 46**, або завітавши до нашої клініки за адресою: провулок Академічний, 9 (вхід через арку). Існує і фільм про наш медичний заклад, за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=pDYmemIFTVA>

На фото: клініка СумДУ зсередини, побачити все інше можна й на власні очі.

■ ПРОФСПІЛКА СТУДЕНТІВ

ІНТЕРЕСИ СТУДЕНТСТВА
НА ПЕРШОМУ МІСЦІ

Не зважаючи на те, що в Міністерстві освіти і науки України часто наголошують на істотній різниці між студентським самоврядуванням та профспілковими об'єднаннями студентів (оскільки діяльність цих структур врегульовують різні закони), профспілкове об'єднання студентів дублює у своїй роботі деякі функції органів студентського самоврядування.

В Івано-Франківську

Власне, питаннями захисту прав студентів, відрядження, поселення й виселення з гуртожитків, забезпечення соціальної підтримки в СумДУ здебільшого займається первинна профспілкова організація студентів та аспірантів (ППОС). Сьогодні вона об'єднує близько 4500 членів і включає профспілкове бюро трьох факультетів (ТеСЕТ, ІФСК, ЕЛІТ), трьох інститутів (Права, ім. О. Балацького, й Медичного) та від-

даленого Шосткинського інституту СумДУ. Голова організації – студентка І курсу магістратури Інституту імені О. Балацького **Карина Безсмертна**.

Однією зі сфер діяльності ППОС є організаційно-масова робота. Основне її завдання – регулярно інформувати студентів і аспірантів про події з життя університету та профкому. У соціальних мережах вже діють такі інформаційні групи, як «Біржа праці СумДУ», «Пізнавай мистецтво разом із профспілкою СумДУ», «Футбольні матчі разом з ППОС СумДУ», «А ти летиш у «Космос?» та ін. У планах – реконструкція сайту профспілкової організації студентів та створення сторінки на Facebook.

Що ж до захисту соціальних прав студентів, то основне завдання – оформлення всіх видів матеріальної допомоги (у разі хвороби, скрутного матеріального становища, народження дитини, одруження, смерті близьких родичів тощо). Варто зазначити, що ще жодного членові профспілки (за винятком випадків із невідповідностями документів до поданих заяв) не було відмовлено в наданні допомоги.

Крім того, улітку 2016 року профспілковим комітетом було організовано оздоровлення та відпочинок студентів і аспірантів у СОБ «Чорноморка» (м.Одеса), на курортах Золоті Піски,

Соляний Берег (Болгарія) із частковою компенсацією вартості путівок (300–500 грн.).

ППОС регулярно здійснює рейди-перевірки умов обслуговування в їдальнях, буфетах та кафетеріях університету, співставлення цін на продукцію з її

Під час благодійної акції

якістю, а також громадський контроль роботи медпункту й санаторію-профілаторію з подальшим інформуванням студентів про графіки проходження медичного огляду та порядок проходження лікування.

У рамках житлово-побутової роботи профспілкова комісія забезпечує оновлення інвентарю в гуртожитках, ремонт кімнат, оснащення їх новими меблями тощо. Члени комісії з культури та спорту, а також голови профбюро долучаються до проведення спортивних та ку-

■ ПОВЕРХ КОРДОНІВ

У ДУСІ МИРУ
Й ТОЛЕРАНТНОСТІ

У Конгрес-центрі СумДУ пройшов перший Міжнародний молодіжний форум «Культура і традиції в сучасному світі», під час якого відбулося знайомство зі звичаями та буденним життям іноземних студентів із різних куточків земної кулі, зокрема Азербайджану, РФ, Туркменістану, Нігерії, Гани, Індії, Йорданії, Іраку, Туреччини й Танзанії. Взагалі в університеті навчається близько 1400 осіб із більш ніж 50 країн світу.

Ініціаторами та організаторами події стали Інтернаціонально-культурний центр Департаменту міжнародної освіти СумДУ та кафедра практичної психології СумДПУ імені А.С. Макаренка. «Присутність в університетах великої кількості іноземних студентів, що належать до різних етнічних і релігійних

груп, вимагає посиленої уваги до питань виховання молоді в дусі миру, толерантності, розуміння і прийняття культур різних національностей. Цьому якраз і сприяє форум», – окреслила завдання проведеного заходу представник департаменту міжнародної освіти

СумДУ, доцент Юлія Кац.

У рамках форуму тривала робота конференції, серед тематичних напрямів якої розкриття етнокультурних цінностей, їх збереження і трансформація, ви-

явлення психологічних особливостей міжнетничної взаємодії у різних соціокультурних умовах та розгляд особистості в етнічній і крос-культурній психології. На пленарному засіданні кожен іноземний студент розповів глядачам найцікавіші подробиці життя своєї країни. Паралельно працювали різні секції, майстер-класи, ворк-шопи та творчі майстерні. Традиційно сумчани мали змогу поласувати стравами національної кухні кожної з країн. По закінченню на учасників очікував величкий концерт.

Родзинкою заходу стала прем'єра гімну Інтернаціонально-культурного центру при Департаменті міжнародної освіти – «Мир без війни».

На фото: фрагменти подій на форумі

Софія ПОСТОЛАТІЙ,
(ЖТ-51)

■ ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

BOTEON АБО «ЕРА РОБОТІВ»

Уже понад півроку в Сумському державному університеті діє навчальний центр робототехніки «Boteon». Його назва не випадкова: з грецької перекладається як «ера роботів». Всеукраїнський проект «Boteon» діє вже три роки поспіль. Мета – навчити дітей програмуванню, проектуванню, конструюванню та схемотехніці. Заняття для юних робототехніків проводяться в ігровій формі. Саме такі курси навчають учнів втілювати власні ідеї в реальність, конструюючи роботів. Викладачі центру – студенти СумДУ.

За короткий період існування сумський центр «Boteon» має неабиякі досягнення. Його вихованці посіли перше, друге і третє місця на всеукраїнському конкурсі проектів «Boteon: роботи X-Challenge». Призерів помітили організатори телешоу «Україна має талант» і запросили їх до участі у проекті.

Юні таланти дивували суддів і глядачів дитячого шоу талантів двома командами. Перша команда «Бунтар-2» презентувала іграшку-робота, створену для гри з котом. Винахід оснащений спеціальним маячком із лазером, що рухається, залишаючи червону цяточку, яку намагається спіймати хатній улюбленець. Робот здатен працювати досить довго, адже підключається до комп'ютера. Собівартість такої власноруч зібраної іграшки складає 500 гривень. Інша команда «Cyber forge» створила робота-кур'єра, який може доставляти різні предмети й нагадує машинку.

Однак на сцені «Україна має талант. Діти» винахідники зазнали невдачі й не потрапили до наступного туру. Керівник навчального центру «Boteon» Дмитро Тищенко стверджує, що головний показник успішності юних робототехніків – це не участь у шоу талантів, а реальні навички та вміння, які вони де-

льтурно-масових заходів не лише на рівні факультету/інституту, а й університету взагалі. Організуються екскурсійні поїздки Україною та в межах Сумської області. У вересні ж 2016 року студентам запропонували місця найкращого сектора для перегляду матчів чемпіонату України з футболу. Крім того, члени нашої профспілки мають знижку на білети до кінотеатру «Космос», театру імені М. С. Щепкіна.

За допомогою інформаційної платформи «Біржа праці СумДУ» ППОС займається й працевлаштуванням студентів. Більше того, це – єдина організація в місті, яка видає міжнародне профспілкове посвідчення (ISIC), за словами Карини Безсмертної, у планах змінити й звичайний квиток:

– Уже для вступників 2017 року квиток члена профспілки плануємо зробити в новому форматі пластикової картки й прикріпити до нього дисконт на послуги в магазинах, супермаркетах та розважальних закладах нашого міста. Улітку ж організуємо школу профспілкового активу. Її мета – навчити студента правильно розпоряджатися власним часом і розвинути лідерські якості. Для обміну досвідом плануємо запросити представників вищих навчальних закладів Харкова та Тернополя.

Голова організації натякнула на ще один новий великий проект, який поки що воліє тримати в секреті. За словами Карини, про цю ідею студенти дізнаються вже восени. Що ж, будемо чекати...

Карина ХАЧАТАР'ЯН,
(ЖТ-61)

монструють на заняттях, створюючи власні проекти.

Сумський центр «Boteon» не збирається зупинитися на досягнутому. У планах на майбутнє створення спільних курсів для батьків і дітей на базі центру. А з 19 червня цього року стартує «Космічне

поселення «BOTEON» – літня школа робототехніки-2017 для дітей віком від восьми років. Денні інтенсиви, розраховані на щоденне перебування дітей, будуть проходити у Києві, Харкові, Житомирі, Дніпрі, Чернівцях та Обухові. Учасники шкіл також подорожуватимуть. Зокрема учасники школи в Сумах відвідають Карпати та Івано-Франківщину.

Усі заняття в Літній школі проводитимуться на реальних роботах і діючих електронних пристроях. Для учасників школи розроблено програму, яка включає 3D-моделювання та друк, біомедичну електроніку, квадрокоптери і ракети, програмування, робототехніку та фізику. Діти не лише відпочиватимуть, а й опануватимуть схемотехніку та конструювання електронних автоматичних систем, керуватимуть квадрокоптером і будуватимуть ракети та планери, проводитимуть цікаві експерименти з фізики, дізнаватимуться про світ віртуальної і доповненої реальності та багато-багато іншого.

Для того, щоб стати учасником літньої школи необхідно пройти попередню реєстрацію на сайті центру boteon.com

Єлизавета ЩЕРБАК,
Марина КРАВЧЕНКО, ЖТм-62 (рк)

■ ЦІКАВИНКИ

Одразу після своєї появи Конгрес-центр СумДУ став популярним місцем проведення різного роду заходів як міського, обласного, так і всеукраїнського масштабу. Один із таких заходів, що відбувся наприкінці квітня, зацікавив «Резонанс». Йдеться про фестиваль тренінгів особистісного та професійного розвитку дорослих «Любов. Кар'єра. Гроші», який є інноваційним освітнім простором реалізації і розвитку дорослої людини. Він проводився в Сумах уже в'яте. Активну участь у заході взяли студенти СумДУ, які вдало співпрацювали з дорослими різного віку в якості волонтерів – супроводжували тренерів, дбали про успішність організації. Розповісти про фестиваль редакція попросила його засновника **Олену Расказову**, кандидата педагогічних наук, доцента, бізнес-тренера.

Наш фестиваль – це ярмарок сучасних освітніх напрямів, різноманітних можливостей змінити життя на краще, розвинути себе як особистість, покращити стосунки з оточуючими. 55 тренерів із різних регіонів України – Києва, Харкова, Вінниці, Дніпра, Херсона, Сум та інших міст – провели понад 75 інтерактивних тренінгів і майстер-класів. На фестивалі були як добре відомі тренери, так і початківці – маркетингологи, юристи, лікарі, коучі, педагоги, психологи різних шкіл і напрямів, провідні ведучі ділових ігор для дорослих, автори нових методик саморозвитку. На фестивалі також проходила виставка-ярмарок освітніх послуг, товарів хенд-мейд, продуктів здорового харчування.

Майданчиками фестивалю стали сучасні аудиторії Конгрес-центру СумДУ, комфорт і якісне технічне забезпечення яких дозволили зробити тренінги та майстер-класи наочними, цікавими та яскравими. Корис-

ДУМКИ ПОВИННІ ВІДЧУВАТИ, А ПОЧУТТЯ ДУМАТИ

туючись нагодою, хочу висловити особливу подяку Сергію Леонідовичу Хвостову та його команді.

Основними тематичними напрямами тренінгів, відповідно до назви фестивалю, стали «любов», «кар'єра», «гроші», їх взаємозв'язок та єдність. Про любов – як про взаємини між чоловіком і жінкою, дітьми і батьками, про мистецтво бути щасливою родиною, здоровою, і не лише зовні, людиною, успішним чоловіком, красивою жінкою. Про кар'єру – як про мотивацію і самомотивацію, про те, як пере-

стати відкладати справи на потім, про ефективну комунікацію, емоційний інтелект керівника, вибір діяльності, яка приносить не лише дохід, а й задоволення. Про гроші – як про вигідне партнерство у бізнесі, про те, що перестало працювати в продажах і що працює, про те, як швидко і продуктивно залучати клієнтів у Інтернеті. Будь-який учасник мав можливість вибрати самотійно з різноманітних пропозицій і відвідати вісім тренінгів чи майстер-класів (кожен тривав дві години).

Однією з актуальних і цікавих тем сучасної неформальної освіти є тема емоційного інтелекту, його конвертації в емоційний капітал. Сподіваюсь, що вона зацікавить читачів «Резонансу». Першим кроком у розвитку EQ є вміння розпізнавати свої емоції. Часто людина не може описати словами ті почуття, які відчуває. Існують сотні емоцій, у кожній – багато рівнів інтенсивності, так що їх усвідомлення є достатньо нелегким завданням.

Спробуйте відповісти на запитання – як ви себе відчуваєте? Зазвичай учасники майстер-класів пригадують традиційне «нормально», «добре», «погано». Або інше питання – що ви зараз відчуваєте? Доречну відповідь можна почути нечасто, оскільки мова йде про почуття, а точніше – емоційний інтелект. Здатність усвідомлю-

вати власні й інших людей емоції та управляти ними і називають емоційним інтелектом або EQ. Визначення просте, однак розвинути емоційний інтелект украй непросто, оскільки таку здатність неможливо запозичити зовні. Можна лише допомогти людині звернути на неї увагу відповідною інформацією та прикладами.

Дані наукових досліджень у сфері емоційної компетентності говорять про те, що управління емоціями є навичкою, яку можна й необхідно напрацьовувати і розвивати протягом усього життя. Складовими EQ є емоційна обізнаність, здатність управляти своїми емоціями, розпізнавати емоції інших людей, емпатія та комунікативні навички. Емоційна обізнаність проявляється в усвідомленні й розумінні своїх емоцій, а для цього потрібно постійно поповнювати їх власний словник. Люди з високою емоційною обізнаністю краще за інших знають свої сильні та слабкі сторони. Таке самоусвідомлення означає глибоке розуміння самого себе, своїх потреб і спонукань.

Є емоції, які переживають усі люди незалежно від їх культури, країни, виховання. Їх називають базовими – інтерес, радість, здивування, горе, гнів, відраза, сором, страх, вина, зневага тощо. Емоції, які неможливо розкласти на складові частини, є простими. Але більшість із них мають багато рівнів інтенсивності. Наприклад, гнів може мати декілька проявів – легке роздратування, незадоволення, образа, обурення, озлоблення, злість, сказ, несамотивність, біла лютя.

Здатність управляти своїми емоціями залежить від умінь розуміти причини появи певних емоцій і почуттів. Розпізнати гнів можна на рівні легкого роздратування чи незадоволення, відтак своєчасно виявити його причину та знівелювати її. Іншими словами, довільне керування своїми емоціями дозволяє управляти власною поведінкою, а це, погодьтеся, неабияк важливо.

Навички управління емоційними станами інших людей залежать від умінь їх розпізнавати, емпатії, тобто здатності співчувати оточуючим, а також від комунікативних навичок людини вибудовувати взаємовідносини з іншими. Розуміння емо-

цій людей по їх міміці, жестах, позі, інтонації мовлення, відтінках інтонації, вміння співпереживати, їх поточний емоційний стан, готовність надати підтримку і є, власне, емпатією. Особливо важливе вміння – ставити себе на місце іншого або інших, враховувати почуття та емоції людей у процесі прийняття відповідальних рішень.

Розвинений емоційний інтелект – найважливіша якість сучасного управлінця чи людини, яка працює з іншими людьми. Якщо людина має високий IQ, але її EQ низького рівня, то навряд чи вона зможе стати успішним і продуктивним керівником чи викладачем.

Створення мотивуючого середовища сьогодні в колективі організації чи навчального закладу переважно залежить від рівня емоційного інтелекту її керівника. Якщо керівник-лідер має високий рівень емоційної компетентності, навички керування емоціями підлеглих, то вони починають працювати натхненно, із захопленням, реалізують найкращі свої здібності. Емоційно компетентний керівник здатний надихати й залучати підлеглих до реалізації завдань краще, ніж керівник-виконавець. Майбутнє бізнес-організації чи певної наукової діяльності багато в чому залежить від того, наскільки ефективно лідер реалізує власні емоційні запити.

Насамкінець дозволю собі одну пораду. Краще за все у стані гніву та роздратування – не сперечатися з іншими людьми,

ми, у стані зневіри – не приймати серйозних рішень, а в занадто гарному настрої – не обіцяти людям зайвого. Бажаю читачам «Резонансу» красивих емоцій і підвищення рівня емоційного інтелекту. Чекаю всіх на наших майстер-класах, тренінгах, а також на фестивалі тренінгів особистісного та професійного розвитку дорослих у наступному році.

■ ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

Психологія є наукою, що безпосередньо пов'язана з такою тонкою сферою людського буття, як чуттєвість, здатність особистості емоційно реагувати на ті чи інші зовнішні стимули. А останні, як відомо, далеко не завжди викликають позитивні емоції як у студентів, так і у викладачів. Тому психологічна служба СумДУ працює на запити всіх учасників навчально-виховного процесу: студентів, їх батьків, співробітників, кураторів, професорсько-викладацького складу.

СПІВПРАЦЯ – ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ

Діяльність служби забезпечують практичні психологи **Парасковія Іванівна Сахно**, **Людмила Олексіївна Колісник**, **Світлана Леонідівна Хвостова**. Постійно пропонуються нові методи роботи. Одним з них є психологічний тренінг – форма активного навчання, мета якої – передача психологічних знань, розвиток та формування певних умінь, навичок та життєвих компетенцій. Це цікавий та корисний процес пізнання себе та інших.

Переваги тренінгової форми роботи: неформальна атмосфера спілкування, інтерактивний обмін інформацією, використання знань і досвіду учасників, чергування різноманітних форм

та методів діяльності, можливість активності для всіх учасників. При проведенні тренінгів психологи приділяють особливу увагу техніці та правилам самодослідження, саморозвитку особистості, мобілізації внутрішніх ресурсів та пошуку зовнішніх, набуттю нових умінь та навичок, ознайомленню з методами подолання труднощів.

Тематика психологічних тренінгів підбирається відповідно до запитів, потреб, інтересів конкретного підрозділу, колективу. Найпопулярнішими темами є тайм – менеджмент (сучасні дієві технології управління часом), ефективне міжособистісне спілкування, управління стресом та професійне вигорання, командоутворення, тренінг креативності.

Високий емоційний інтелект – крок до особистісної ефективності, що особливо важливо для тих, хто прагне серйозно займатися науковою діяльністю. Умовами проведення психологічних тренінгів є чітко сформульована мета, достатня кількість учасників (10–15 осіб),

готовність групи до тривалої роботи (мінімум 3–4 години).

Нещодавно були проведені зустрічі із головами профспілкового бюро факультетів та інших підрозділів СумДУ. Практичні психологи презентували означений вище напрямок роботи. Найближчим часом заплановано проведення психологічних тренінгів для викладачів Медичного інституту, кафедри іноземних мов, кафедри психології, політології та соціокультурних технологій. Зараз ще приймаються заявки на участь. Нагадуємо, що психологічна служба працює в аудиторії 301 Н-корпусу.

Маргарита САХНО,
(ЖТ-61)

■ МЕДІАБЕЗПЕКА

ТЕКСТ-ДЗЕРКАЛО Й ОБРАЗНІСТЬ

Сфера медіа – це сфера текстів. Тексти ж є подразниками думок і почуттів. Ті, хто мало задумуються, уявляють обмін текстами (комунікацію) приблизно як обмін матеріальними подарунками: одна людина «запаковує» думки в слова й передає їх іншій людині. Інша людина «розпаковує» передані їй думки й пакує власну відповідь.

Однак є істотна різниця. Передаючи матеріальне іншій людині, ми втрачаємо цю річ самі. А нематеріальне при передаванні множиться: ділишся радістю з другом – і радість зростає удвічі. І як кожен радіє по-своєму, так і текст кожен розуміє по-своєму, вкладаючи в нього різний зміст. Тому більш підходяща метафора тексту – дзеркало. І автор, і кожен читач бачить у тому дзеркалі своє під своїм кутом. Текст-дзеркало відбиває наші знання, переконання, виховання, освіту, досвід, характер тощо.

Із точки зору медіабезпеки в означеному вище різночитанні криється і пози-

тив, і негатив. Щодо останнього – оскільки люди розуміють текст по-різному, нам буває важко порозумітися один з

одним. У медіаповідомленні можемо побачити розвагу замість застереження про небезпеку або сприйняти побрехеньку як інструкцію до дії. Позитив же в тому, що завдяки різночитанню людськи

важко маніпулювати. Про це, до речі, говорив науковець Стюарт Холл із Бірмінгемського центру сучасних культурних студій.

Кожен текст має різну широту різночитань. Скажімо, мало в кого виникають різні інтерпретації тексту теорема Піфагора. А от про художній текст, особливо поетичний, можна довго дискутувати. Чим більше образності в тексті (художніх засобів), тим більше відрізняються його тлумачення різними читачами. Можна сказати, тим ясніше в цьому дзеркалі читач бачить неповторного себе.

У журналістському тексті, як і в науковому, потрібне максимальне порозу-

міння між автором і читачем. Однак сухий науковий текст – цілком звична річ для читачів-науковців. А от читачів медійних текстів не завжди задовольняє сухий виклад. Коли ми звертаємося до масмедіа, то хочемо, з одного боку, дізнатися неспотворені факти, а з іншого – сприйняти ці факти в цікавому висвітленні. Виникає суперечність наших бажань. Цікаве висвітлення зазвичай передбачає художні засоби, а художні засоби – шлях до неоднозначності.

Яку ж практичну користь можуть принести медіаспоживачам такі міркування? Наше наступне правило самозахисту – увага до образності в медійних текстах. Іноді вона допомагає медійникам пояснити складне простою мовою, а іноді використовується, щоб приспати нашу раціональність і збурити емоції. Тож начуваймося!

Юлія КОЗИР,
кандидат наук із соціальних комунікацій

Фотопогляд від Сергія Малюка

Глобальний гонщик

■ І СМІХ, І СЛІЗИ

ПРО ХРИСТА, ЯКИЙ СТВОРИВ ІСЛАМ, І НЕ ЛИШЕ...

За складних умов адаптації до динамічного мінливого світу вагому роль у підготовці фахівців у вищій школі грає викладання гуманітарних дисциплін як одного із засобів розуміння суперечливої реальності, що стосується й курсу релігієзнавства. Попри взаємне задоволення викладача та студентів від його вивчення трапляються випадки, коли пропуски занять чи спроби засвоєння матеріалу «через мобільник» породжують парадоксальні «перлини» студентського «таланту».

Ще зі шкільної лави пам'ятаю, як Остап Бендер звинувачував ксьондзів у тому, що вони «спалили нещасного Галілея!» Не знаю, як у ксьондзів, однак у викладачів трапляється стан, близький до шокового, коли чують, що «іслам заснував Ісус Христос». На питання, коли ж народився «засновник ісламу», студентка натхненно відповідає: «У ніч із 31 грудня на 1 січня!». А буває, чуєш інформацію взагалі вражаючу: студент, підбираючи «коректні» слова, переконливо заявляє, що «Діва Марія згрішила з архангелом Гавриїлом і народився Іоанн Хреститель!».

Вирішивши записувати подібні «перли», ставив елементарні запитання на кшталт: «Чому князь Володимир прийняв християнство саме з Візантії?». Відповідь навряд чи порадувала б князя: «Думаю, що він любив жінок і вино, а та віра дозволяє робити, що хочеш». Вражений, цікавлюся, що саме з «що хочеш» не дозволяють робити інші релігії. Виявляється, католикам «заборонено» грішити, тому... ввели «целібат»! Отак добровільна обітниця безшлюбності для духовенства «перетворилася» на примусовий засіб дотримання моральних норм.

Щоправда, із баптистами теж, виявляється, є «проблеми». Студент виразно називає їх «баптистами» і саме так, на прохання викладача, пише слово на дошці. На уточнююче запитання, що означає термін, юний доповідач ніяковіє й намагається пояснити, що, на його думку (!), у цій конфесії люблять чужих жінок, а раніше жінок називали «бабами», от і постала ця назва... Коли такому «вундеркінду» пояснюємо, що треба говорити «баптист» (з грецької – охрещений водою), студент-прогульник не приховує свого здивування.

Зрештою, «не помилували» і нашого філософа Григорія Сковороду, який, виявляється, «закінчив академію Платона» (тобто жив на дві тисячі років раніше,

ніж народився!) Але й це не все. З'ясується, що саме з цієї причини наш самобутній мислитель «не любив попів» – зазнав такого впливу наставника: мовляв, Платон не вірив у Бога, бо «прагнув до насолоди» (насправді ж так діяв Епікур). Зате чи не всі молоді люди знають, що

День святого Валентина пов'язаний із коханням. Щоправда, не можуть пояснити, яким боком до нього причетний згаданий священник.

Дістається всім релігіям. Так, до найдавніших вірувань, червоніючи від скромності, відносять магію і... «анонізм» (термін не просто перекручений, не зрозуміло, як він узагалі постав з «анімізму» – віри в існування душі!). На запитання, що таке «перелюбство» (подружня зрада), теж чуємо «оригінальну» думку: «Це коли хтось перелюбив, ну, багато любив і йому набридло...». Був випадок, коли «обрізання» в іудаїзмі ототожнили з «оскопленням». Щоправда, одна студентка поправила оратора: «Неправда!». І додала: «Я знаю, що це таке, але не скажу!»

Можна було б списати подібну «творчість» на весну, «зайнятість» нинішньої юної змін, фінансові проблеми тощо, якби не зіткнувся з фактом, який «засвідчив», що «все розвивається по колу»! А коли довелося почути, що «Галілео Галілей боровся з інквізицією, тому його спалили на вогнищі», то згадав не лише Ільфа Петрова, а й Марка Твена: видатний письменник при подібних «відкриттях» знову зняв би свою кандидатуру з виборів на посаду губернатора! Ось так, часом не знаєш, як бути: сміятися, плакати чи осіняти себе «хресним знаменням»!

Мені розповідали, що на співбесідах під час прийому на роботу в серйозних фірмах спочатку цікавляться загальною ерудицією претендента, а вже потім ведуть мову щодо кваліфікації. Сподіваюся, що більшість наших студентів із цією перевіркою справляться. А ось той, хто думає, що в «Царство Небесне» беруть усіх підряд, мусить змінити своє ставлення і до навчання, і до життєвих цінностей! Зрештою, це і наше завдання – допомогти їм.

Іван МОЗГОВИЙ,
професор, доктор філософських наук

Маєстро Орест Коваль

■ ЗНАЙОМСТВО ЗБЛИЗЬКА

КРАЩЕ НЕ ЛИШЕ ПОЧУТИ, А Й ПОБАЧИТИ

*Час тепер такий, що вимагає створення особливих інформаційних продуктів, спрямованих на привертання уваги до того об'єкта чи суб'єкта, тієї ситуації чи події, що лежать в основі їх контенту. Саме з цією метою, відповідаючи на виклики часу, за особистою ініціативою ректора **Анатолія Васильєва** весною минулого року створена група з бренд-менеджменту та виробництва медіаконтенту (БМ-МК).*

Займається група виготовленням відео- та фотоконтенту, забезпечує фотота відеосупровід загальноуніверситетських заходів, а також розробляє та впро-

ваджує різного роду елементи бренду СумДУ у співпраці з різними його підрозділами. Тож кожний захід, який проводиться в університеті, не обходиться без участі співробітників групи БМ-МК, яка налічує шість висококваліфікованих фахівців. Зокрема за рік свого існування ними проведено понад 200 фотой відеозйомок та веб-конференцій. Чимало сил, натхнення вкладається ними в розробку кожного з матеріалів, у чому легко переконатися, переглянувши їх на

каналі групи в youtube за посиланням <https://www.youtube.com/channel/UC4wbMrZDvq-UUxMYIjmmGQ>

Зокрема за рік групою створені, наприклад, такі роботи, як інформаційне відео «Про СумДУ» (до приїзду міністра освіти), «РАЗОМ» (про об'єднання вишів на базі нашого університету),

«СумДУ 2016» (загальний фільм, оновлена україномовна версія) та «СумДУ 2016» (англомовна версія), два рекламні ролики для абітурієнтів із Індії та арабських країн, фільм про військову кафедру СумДУ, рекламний ролик про «Університетську клініку» та для абітурієнтів «СумДУ 17»). До речі, останній можна переглянути за посиланням <https://youtu.be/o5SKCJDPQDA>

І це не повний перелік створеного. На разі група працює над виготовлен-

ням фільмів про ННІ права, кафедру комп'ютерних наук та кафедру менеджменту. У планах є ще багато дечого.

БМ-МК тісно співпрацює з відділом рекламної-інформаційної діяльності

(Г-306). Результатом такої співпраці є цікаві, емоційні світлини, що прикрашають головний сайт університету, а та-

кож відео, яке можна спостерігати на моніторах у холі головного корпусу СумДУ.

Керівником групи призначено **Сергія МАЛЮКА**, який, крім усього іншого, є відомим фотохудожником. Нещодавно у муніципальній галереї обласного центру відбулася виставка «Естетика свободи», до якої ввійшли фотографії, зроблені Сергієм Володимировичем за останні два роки на території всієї України. При цьому, за його зізнанням, він прагнув осягнути сутність часу, для чого підбирав світлини, що презентували у виставковому просторі давнину й знакові прояви теперішнього часу.

Художниця **Римма Козакова** констатувала, що фотороботи Сергія Малюка «не мають часових індикаторів. Не зрозуміло, чи це знято сьогодні, чи безліч років тому». Чи не з тієї причини світлини фотохудожника на виставці не мали рамок? Погодьтеся, цікаве рішення щодо свободи, до того ж співпадає з ідеєю, вираженою у назві. А відомий

музикант **Орест Коваль**, організатор відомих далеко за межами України фестивалів «Органум» і «Бах-фест», зауважив, що його приваблює вміння автора, зупинивши мить, водночас показати рух часу. Справді цікавий парадокс.

Знаходиться група БМ-МК у Ц-корпусі, к. 307. Запрошують усіх, в кого є цікаві ідеї, які працюватимуть на бренд СумДУ як провідного закладу не лише Сумщини, а й України.

З численних робіт Сергія Малюка «Резонанс» пропонує читачам добірку світлин, назва якої «Таємниці жіночого обличчя» коментарів не потребує.

Олена ФЕДЯЙ,
(ЖТМ-61с)

■ МАЙСТРИНЯ

СЛУХНЯНИЙ БІСЕР

Марина РУБАН, співробітниця ЦЗДВН, не перший рік захоплюється вишиванням бісером. І не просто вишиває, а створює справжні шедеври. Наприклад, до Дня вишиванки створила наряд, який заслуговує на захоплення справжніх поціновувачів краси. «Резонанс» планує в наступному номері більш детально розповісти про таку творчість Марини й представити її роботи, серед яких є навіть картини, вишиті бісером.

«РЕЗОНАНС»
газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press
Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг — 2 друковані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФ «МакДен»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції:
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.
Телефони: 68-78-50; 33-02-25.

Шеф-редактор **Олена Ткаченко**
Редактор **Василь Чубур**
Відділ інформаційно-редакційної діяльності
Більше новин на сайті sumdu.edu.ua
Електронний архів газети <http://www.sumdu.edu.ua/ukr/general/rezonons.html>

Автори фото:
Людмила Дудченко,
Артем Саєнко,
Сергій Малюк.